

REV - Toliş Muqeddes Kitab

65001 - Unicode (UTF-8)

VƏHY

Bə Yəhya nozil biə Vəhy

Vəhy

BƏ YƏHYA NOZİL BIƏ

VƏHY

VƏSƏ

«*Vəhy Kitobi*» bə İsa Məsihi imon vardeyro imoniyon rımuş kardə vaxtonədə nıvıştə bıə. Qımon kardə beydə ki, ın kitob ya imperator Neroni podşoəti (peş miladi 54-68) oxonə soron, yaan imperator Domisiani podşoəti (peş miladi 81-96) vaxtədə nıvıştə bıə. Mıəllifi məğsəd əve ki, bə rımuş kardə bıə iyən əzyət kəşə imoniyon dılvandı bıdə. In peyğəmbərəti kitobi vey hissə oməvədə bıninə hodison iyən çiyemonono iborəte.

Bı kitobi izohi dair curbəcürə rəyon bıbonən, əsosə movzu oşkoye: Xıdo de İsa Məsihi vositə mılxəs, ıstə deşmenon iyən Şəytoni qırd məğlub bəkarde. Xıdo deşmeni səpe gələbə bəje iyən Bəştə bəfomandə fərzəndon tojə osmoni iyən tojə xəy-dıvon mıkofot bədo.

Kitobi məzmun:

1:1-3 Məsihi vəhy

1:4–3:22 Oşkoə çiyemon iyən bə haft qılə imoniyə icmo nıvıştə bıə nomə

4:1–8:1 Haft qılə mıhi jə bıə tumar

8:2–11:19 Haft qılə şeypur

12:1–13:18 Əjdəho iyən dıqlə həyvon

14:1–15:8 Curbəcürə çiyemonon

16:1-21 Çe Xıdo gəzəb iyən haft qılə tos

17:1-18 Bəxloğə jen

18:1-24 Babili dərijiyey

19:1-21 Osmononədə həmd-səno

20:1-15 Həzosorə Podşoəti

21:1–22:5 Tojə osmon, tojə zəmin, tojə Yerusəlim

22:6-21 İsa omeydə

1

Məsihi vəhy

¹ Im İsa Məsihi vəhye. Xıdo ım vəhyi Bəy doşe ki, bıdə Bəştə xıdmətəvonon oşko

bıkə bı nezon çiçon bəben. Əy Deştə mələki vositə vığandışe ım, Bəştə xıdmətəvon Yəhya bəyon kardışe. ² Yəhya ıştə vindəyon həmməy barədə şoydəti kardeydə, ım çe Xıdo kəlome iyən İsa Məsihi şoydətiye. ³ Baxtəvərin ə odəmon ki, ın peyğəmbərəti sıxanon handeydən, məseydən iyən bimon əməl kardeydən, oxo vaxt həni nez bıə!

⁴ Az Yəhya Asiyə viloyətədə bıə bə haft qılə imoniyə icmo səlom vığandeydəm! Heste, Hest Bıə iyən Omənin Bıəyku iyən Çəy taxti navədə bıə haft qılə rufiku iyən ⁵ İsa Məsihiku lutf iyən sulh bıbu bəşmə! Əv həğiğiye şoyde, çe mardon arədə iminə bəyji bıəkəse, çe dınyo podşon əğəye. İsa piyəşe əmə iyən Deştə xuni vositə çəmə qınonku ozod kardışe. ⁶ Əy çəməno qıləy Podşoəti soxtışe Boştə Xıdo iyən Pıə, əməni kahin təyin kardışe ki, Bəy xıdmət bıkəmon. Zolə izzət iyən ğudrət bıbu Bəy! Amin.

⁷ *Imeha, Əv avon səpe omeydə!

Har kəs deştə çəşi bəvinde Əy,

Həmçinin çomexədə Çəy andomi hıl kardəkəsonən.

Dınyoədə bıə həmmə xəlğon

Fəğon bəkan Çəy navədə.

Bəle, jıqo bəbe. Amin.

⁸ *Rəbbə Xıdo voteydə: «Azim Alfa iyən Omega!^a Ğudrətinə Xıdo ki, Heste, Hestbe iyən Omənine!»

Bə haft qılə imoniyə icmo mırocıət

⁹ Çe İsa dəvoməkə az Yəhya, şımə imoniyə boə, Xıdo Podşoəti roədə deşmə ivirədə əzyət kəşəkəs, bə Xıdo kəlomi iyən bə İsa şoydəti kardeyro Patmos nomədə bıə cəzirədəbim. ¹⁰ Rəbbi rujədə bə Rufi təsiri ji eqınim. Məsəme ıştə bə peşo bənə şeypurə sədo qıləy barzə sədo ¹¹ jıqo votəyon: «Bıvıvışt ıştə vindəyon bə qıləy tumar iyən bıvığand ımı bə haft qılə icmo: bə Efes, bə İzmir, bə Perqamə, bə Tiatirə, bə Sardə, bə Filadelfiyə iyən bə Laodikeyə».

¹² *Bəvədə odyəsəym ki, bıvındım demı qəp jəkəs kiye. Odyəsəədə vındıme haft qılə ğızılə şamdon. ¹³ Şamdonon arədə dırozə libos tankardə, Bəştə sinə ğızılə kışti jə bənə Bəşəri Zoə şəxsi hestbe. ¹⁴ Çəy sə iyən muyon bənə sipiyə paşmə iyən voabe, Çəy çəşon bənə yəlovinə otəşibin. ¹⁵ Çəy lınqon bənə kurədə sof kardə bıə şəvəxinə bırınci, Çəy sədo bənə qurə ovon sədobe. ¹⁶ Əy İştə rostə dastədə haft qılə astovə qətəşbe, Çəy qəvo dıqəvinə tijə şımşı beşeydəbe. Çəy dim bənə tındə şəvəx jə həşibe.

¹⁷ *Az Əy vındeədə bənə mardə dəqınim Bəçəy po. Əy noşe İştə rostə dast çımı səpe, votışe: «Mətars! İminəni iyən Oxonəni, ¹⁸ Bəyjbıəkəs Azim. Az mardəbim, fəğət həni zol bəyjim. Mardi iyən mardon məskəni haçəron Bəmıkun. ¹⁹ De jıqoy bıvıvışt ıştə

* **1:7** Dan.7:13; Zək.12:10; Mat.24:30; Mark 13:26; Lukə 21:27; Yəh.19:34,37; 1Sal.4:17

* **1:8** Beşe.3:14; Vəhy 21:6; 22:13

^a**1:8** *Alfa iyən Omega* – Yunan əlifbo iminə iyən oxonə hərfe.

* **1:12-15** Yez.1:24; 43:2; Dan.7:9,13; 10:5-6

* **1:17** Yeş.44:6; 48:12; Vəhy 2:8; 22:13

vindəyon, esət iyən çımı bəpeştə çiç bəbe. ²⁰ Çımı rostə dastədə ıştı vində haft qılə astovə iyən haft qılə ğızılə şamdoni sır jıqoye: haft qılə astovə çe haft qılə imoniyə icmo mələkonin, haft qılə şamdon isə haft qılə imoniyə icmoye.

2

Efesədə bıə imoniyə icmo

¹ Bıııvışt bə Efesədə bıə imoniyə icmo mələki:

İştə rostə dastədə haft qılə astovə Qətəkəs, haft qılə ğızılə şamdoni arədə Şəkəs jıqo voteydə: ² Az zıneydəm ıştı əməlon, zəhməti iyən səbri. Xəbə hestime ki, bə şərə odəmon petoveydəniş. Tı osə karde həvari nıbe-nıbe ıstəni həvari hisob kardə ə odəmon iyən mıəyyən karde çəvon duyəvojetı. ³ Tı səbrı karde, Çımı nomi roədə petovəyş iyən sıst nıbiş.

⁴ Əmma qıləy çiyədə ıstıku norozim: ıştə sıftənə mehıbbətiku dastı kəşə. ⁵ Əve bə yod biyə ki, kon barzətiedə eqınıyəş, tobə bıkə iyən ıştə sıftə kardə koon bıkə. Qirəm tobə nıkoş, bomem ıştı tonə, ıştı şamdoni çəy vırəyku pebəqətem. ⁶ Əmma ım çoke ki, tı Nikoləvonon əməlon rədd kardeydəş. Azən rədd kardeydəm çəvon əməlon.

⁷ *Çiki hestışe quş, bıdə bıməsı ki, Ruf bə imoniyə icmon çiç voteydə. Az bə ğalib oməkəsi ixtiyor bədom ki, çe Xıdo behıştədə bıə jimoni doy bəhrəo bəhə.

İzmirdə bıə imoniyə icmo

⁸ *Bıııvışt bə İzmirədə bıə imoniyə icmo mələki:

İminəni iyən Oxonəni bıəy, marde bəpeştə sənibəton bəyji bıə Şəxs jıqo voteydə: ⁹ Az zıneydəm ıştı əzyəti iyən beçizəti, əmma tı ərbobış! Xəbə hestime bəştə Yəhudi votəkəson çoknə tını təhğir kardeydən, əmma əvon Yəhudi nin, Şəytoni yığnəğın. ¹⁰ Bəştə sə oməninə əzobiku hiç mətars. İmha, iblis şıməhono kali kəsi bə zindon dəbəğande ki, dəvinəo beşən. Şımə da ruj əzyət bəkəşeyon. Bəfomand bıbi detosə marde, bəvədə Az bətı jimoni taci bədom.

¹¹ *Çiki hestışe quş, bıdə bıməsı ki, Ruf bə imoniyə icmon çiç voteydə. Ğalib oməkəs dıminə marde əvindini.

Perqamadə bıə imoniyə icmo

¹² Bıııvışt bə Perqamadə bıə imoniyə icmo mələki:

Dıqəvinə tijə şımşı Soyb jıqo voteydə: ¹³ Az zıneydəm ki, tı Şəytoni taxt bıə vırədə jiyə vəzyətədən Bəmı bəfomand bış. Hətto bə rujonədən Tı Bəmı bıə imono nıqardış, keynə ki Çımı bəfoynə şoyd Antipa Şəytoni jiyə şəhrədə kıştə be.

*2:7 Ofə.2:9; Yez.28:13; 31:8; Vəhy 22:2

*2:8-9 Yeş.44:6; 48:12; Vəhy 1:17; 22:13

*2:11 Vəhy 20:14; 21:8

¹⁴* Əmma qıləy çiyədə ıstıku norozim: Şımə arədə Balami təlimi dumo şəkəson hestin. Əy omutışe bə Balaqi ki, İsrailijon dəqijni, əvon bə biton edaşta bıə ğırbonon qujdi bəhən iyən beəxloğəti bıkən. ¹⁵ Həmçinin Nikoləvonə təlimi dumo şəkəson şımə arədən hestin. ¹⁶ Bıçımıro tobə bıkə! Qirəm tobə nıkoş Az bı nezon bomem ıstı tonə iyən deştə qəvo beşə şımşı deyəvon canq bəkam.

¹⁷* Çiki hestışe quş, bıdə bıməsi ki, Ruf bə imoniyə icmon çiç voteydə. Az bə ğalib oməkəsi niyoni oqətə bıə manna bədom bo harde. Bəy qıləy sipiyə sığən bədom ki, çəy səpe tojə nom nıvıştə bıə. Hiçki ın nomi zıneydəni, ğərəyz sıği səkəsi.

Tiatirədə bıə imoniyə icmo

¹⁸ Bıvıvışt bə Tiatirədə bıə imoniyə icmo mələki:

Çəy çəşon bənə yəlovinə otəşi, Çəy lınqon bənə kurədə sof kardə bıə şəvəxinə bırınci bıə Xıdo Zoə jıqo voteydə: ¹⁹ Az zıneydəm ıstı koy, mehıbbəti, imoni, xıdməti iyən səbri. Zıneydəm ıstı oxonə koon iminə koonsə həniyən veyin.

²⁰* Əmma qıləy çiyədə ıstıku norozim: tı bəştə peyğəmbər votə İzavel nomədə bıə jeni imkon doydəş, əv Bəçımı xıdmətəvonon omutı ki, beəxloğəti bıkən iyən bə biton edaşta ğırbonon qujdi bəhən. ²¹ Az bəy mıhlət dome ki, ıstə beəxloğətiku tobə bıkə, əmma əy ıstə beəxloğətiku tobə karde piyeydəşni.

²² Əvə Az əy bə lef-sənqo dəsqir bəkardem. Deəy beəxloğəti kardəkəson tobə nıkon, əvoniyən bə yolə əzyəton dəbəğandem. ²³* Çəy dumo şəkəson bə bəlo dəbəğandem, bəkıştem. Həmmə imoniyə icmonən bəzinen ki, insoni dılı iyən fikron osəəkə Azim iyən bə har kəsi çəy əməlon əvəzi bədom.

²⁴ Əmma Az bəşmə, Tiatirədə bıə bə əmandəyon voteydəm, komqılön ki, ın təlimi ğəbul kardeydənin iyən jıqo nom doə bıə “Şəytoni nığılə siron” zıneydənin: Az şımə səpe co qıləy şələ noydənim, ²⁵ detobə Çımı ome bəştəku bıəy bəfomand bıbən.

²⁶* Az İstə Pıəku çiç səme Bəy bədom, bə ğalib oməkəsi iyən Bəçımı hamyə koon rıoyət kardəkəsi tosə oxoy xəlğön səpe hakimiyət bədom.

²⁷ “Əv de osonə ləvo bəvon əğəti bəka – Bənə qılıyə ğabi əvoni barışte”.

²⁸ Bəy rujobə astovə bədom. ²⁹ Çiki hestışe quş, bıdə bıməsi ki, Ruf bə imoniyə icmon çiç voteydə.

3

***2:14** Aşm.22:5,6; 25:1-3; 31:16; Ğanun.23:4

***2:17** Beşe.16:12-15,33-35; Yeş.62:2; 65:15; Yəh.6:31,48-50,58

***2:20** 1Pod.16:31; 2Pod.9:22,30

***2:23** Zəb.7:9; 62:12; Yer.17:10

***2:26-28** Zəb.2:8-9

Sardisədə bə imoniyə icmo

¹ Bınıvışt bə Sardisədə bə imoniyə icmo mələki:

Bə Xıdo haft qılə rufi iyən haft astovə Molik Bıəy jıqo voteydə: ıştı əməlonku xəbə hestime. Tı bəyji hisob kardə beydəş, əmma tı mardəş. ² Oğo bibi iyən bətiku marde holədə çiç heste əy ğoym bıkə. Çumçıko Az vindime ıştı əməlon cımı Xıdo vədə mıkəmməl nin. ³ Bı səbəb bə yod biyə tı çiçi səy iyən çiçi məsəy. Bımon rioyət bıkə iyən tobə bıkə. Şayət oğo nıboş, dızdi ğəzinə iberdəmədə bomem iyən əzınış kon saatədə ıştı səpe bomem.

⁴ Əmma Sardisədə, şımə dilədə bəştə oləton ləkə nıjənə kali kəson hestin. Əvon Demı bə ico sipiyə olətədə bənəven, çumçıko bimi loyiğın. ⁵ Ğalib omə har kəs sipiyə olət tanbəkardə. Az çəy nomi jimoni kitobo əslo benıbəkardem, İştə Pıə iyən Çəy mələkon vədə əy ğəbul bəkardem. ⁶ Çiki hestışe quş, bıdə bıməsı ki, Ruf bə imoniyə icmon çiç voteydə.

Filadelfiyədə bə imoniyə icmo

⁷ *Bınıvışt bə Filadelfiyədə bə imoniyə icmo mələki:

Mığəddəs iyən Həğiği Bıəy, bə Davudi haçəri Soyb Bıəkəs jıqo voteydə: Çəy okardəy hiçki jəy əzını iyən Çəy jəy hiçki okarde əzını. ⁸ Az zıneydəm ıştı əməlon. Imha, Az botı jıqo qıləy kəybə okardəme ki, hiçki əy jəy nıbəzine. İştı ğıvvə kam be-be Bəçımı sıxani rioyətı karde iyən Çımı nomiku imtino nıkarde. ⁹ *Imeha, məcbur bəkam Şəytoni yığnəğədə bə, Yəhudi nıbe-nıbe bəştə Yəhudi votə duyəvojon bıdə bon bəştı po dəqının iyən bızının ki, Az tını piyəme. ¹⁰ Tov varde-varde Bəçımı sıxani rioyətı karde. Əve Azən tını dəvinə vaxtiku nığə bəkam, ə vaxt dınyoədə jiyəkəson dəvinə kardeyro bə həmməy sə bome. ¹¹ Az rəyrə omeydəm. Çiçi heste, ğoym dəçık çəyku ki, hiç kəs ıştı taci penıqətı.

¹² *Ğalib oməkəsi İştə Xıdo məbədi sun bəkardem ki, hiç tərğ nıbəkardə ə vıray. Çə suni səpe İştə Xıdo nomi, Bəştə Xıdo məxsus bə şəhri, yəni osmono, Çımı Xıdo tonə evardə bə tojə Yerusəlimi nomi iyən İştə tojə nomi bənıvıştem.

¹³ Çiki hestışe quş, bıdə bıməsı ki, Ruf bə imoniyə icmon çiç voteydə.

Laodikeyədə bə imoniyə icmo

¹⁴ *Bınıvışt bə Laodikeyədə bə imoniyə icmo mələki:

Həğiği bıəy, bəfomand iyən etiboynə Şoyd, çə Xıdo ofəyə kardəyon Səvon jıqo voteydə: ¹⁵ İştı əməlonku xəbə hestime. Tı nə sardın, nəən tatiş. Keşkə ya sardın, yaan tat bəbeş! ¹⁶ Əmma tı nə tat, nəən sardınış, ilığiş, Az tını ıştə qəvo obəqordınem. ¹⁷ Tı voteydəş: “Ərbobim, bə hiç çiy ehtiyoci nime, həniərbob bıəm”. Əmma zıneydəniş ki, bədbəxt, zəlil, beçiz, ku iyən quciliş. ¹⁸ Bəti

***3:7-8** Əyy.12:14; Yeş.22:22

***3:9** Yeş.43:4; 49:23; 60:14

***3:12** Yeş.62:2; 65:15; Vəhy 21:2

***3:14-15** Sul.8:22

məsləhat doydəm ki,ərbob beyro otəşədə xalis kardə bıə ğızıl bıhır Çımıku, həmçinin sipiyə olət bıhır, tankard, ıştə quculiyə andomi aybi edə iyən çəşə məlhəm bıhır, bəştə çəşon dəsuı ki, bıvindi. ¹⁹*Az kim piyeydə, əy mızəmmət iyən tərbiyə kardeydəm. Əvə bə ğıryət boy iyən tobə bıkə. ²⁰Imha, Az kəybə peştədə mandəm, əy kuyeydəm, qırəm kiysə Çımı sədo bıməso, kəybə oko, çəy tono bomem iyən Az deəy, əvən Demı ivirədə şanqonə bahardemon.

²¹Bə ğalib oməkəsi Demı bə ivirə Çımı taxtədə bo nişte imkon bədom, çoknə ki Az ğalib oməm iyən Deştə Pıə bə ivirə Çəy taxtədə niştəm. ²²Çiki hestişe quş, bıdə bıməsi ki, Ruf bə imoniyə icmon çiç voteydə».

4

Osmonədə bıə taxt

¹Çımı bəpeştə vindime ki, bə osmon obə qıləy kəybə heste. Sıftə demı qəp jə qıləy sədo məsəme, bənə şeypuri barzə sədo votışe: «Rost bıbi iyo. Çımı bəpeşt bıəninə hodison bəti nişo bəkardem». ²*Hejo bı dəmədə de Rufi təsiri vindime. Imeha, qıləy taxt heste iyən Şəxsi niştə taxtədə. ³Niştəkəso nur beşeydəbe bənə yaşəmi iyən sıə əqiqə sıği viriskə jəydəbe. Taxti qırdo bənə zumrudi haftranqə hestbe. ⁴Taxti har tərəfədə həniyəni vıstı çoqlə taxt hestbe. Bı taxtonədə sipiyə olətbətan, çəvon sədə ğızılə tac bıə vıstı çoqlə sipiriş niştəbe. ⁵*Taxto avəçəkə, barzə sədo iyən osmonə qurrə omeydəbe. Taxti navədə haft qılə ğongə suteydəbe. İmon çe Xıdo haft qılə Rufin. ⁶*Taxti navədə bənə billuri şişə dıyo hestbe.

Taxti qırdo çoqlə bəyjiyə məxloğ hestbe, çəvon har ço tərəfədə, vədə iyən dumoədə çəşon hestbin. ⁷İminə məxloğ bə əslani, dıminə məxloğ bə poynə, seminə məxloği dim bə insoni dimi oxşəş doydəbe, çəminəni bənə pərə ğəcıbe. ⁸In çoqlə məxloği har qıləyni şəş qılə pər hestbe, məxloğon har tərəf de çəşi edə bıəbe. In məxloğon şəv-ruj ənəmandə voteydəbin:

«Mığəddəse, mığəddəse, mığəddəse
Ğudrətinə Rəbbə Xıdo,
Əv ki Hestbe, Heste iyən Omənine».

⁹In bəyjiyə məxloğon har səfə bə taxtədə Niştəkəsi, zol Jiyəkəsi izzət iyən şərəf doydəbin, şukur kardeydəbin. ¹⁰Həmonə vaxtədə vıstı çoqlə sipiriş taxtədə Niştəkəsi navədə zəvbədim qıneydəbin, bə zol Hest Bıəy səcdə kardeydəbin iyən ıştə tacon taxti navədə noydəbin voteydəbin:

¹¹«Ha çəmə Rəbb iyən Xıdo!
Tı loyiğış bə izzəti, şərəfi iyən ğudrəti.
Çumçiko Tı ofəyəy har çiy,

* **3:19** Sul.3:12; İbr.12:6

* **4:2-3** Yez.1:26-28; 10:1

* **4:5** Beşe.19:16; Yez.1:13; Vəhy 1:4; 8:5; 11:19; 16:18

* **4:6-8** Yeş.6:2-3; Yez.1:5-10,18,22; 10:12,14

Har çiy Deştı irodə ofəyəy iyən mıvcude».

5

Mıhi jə bıə tumari okarde

¹* Az vindıme taxtədə Niştəkəsi rostə dastədə tumari ğəzinə qıləy kitob hestbe, çəy har dı tərəf nıvıştə bıəbe iyən de haft qılə mıhi bəy mıhi jə bıəbe. ² Həmçinin vindıme ki, qıləy ğudrətınə mələk de barzə sədo car kəşeydə: «Tumari mıhiyon bo sındıniye iyən əy bo okarde ki loyiğə?» ³ Əmma nə osmonədə, nə zəminisə, nəən zəmini jiyədə i kəsi nıznəşe in tumari okarde iyən bəçəy dılətoni diyə karde. ⁴ Az dəmandım sute-sute bo bəme, çumçiko bo tumari okarde iyən bəçəy dılətoni diyə kardeyro loyiğ i kəs pəydo nıbe. ⁵* Bəvədə sipirişonədə qıləy votışe bəmı: «Məbəm! Imeha, Yəhudə ğəbiləo bıə Əslan, Davudi oroğ-toroğ ğalib oməy, tumari haft qılə mıhi sındıniye iyən əy okarde ixtiyor Bəy doə bıə».

⁶* Vindıme ki, taxti miyonədə, çoqlə bəyjiyə məxloğ iyən sipirişon arədə Pəsəvə mandə, jıqo bızın Əv ğırbon doə bıəbe. Çəy haft qılə şox iyən haft qılə çəş hestbe ki, ımon bə zəmini dimi həmməy vığandə bıə çe Xıdo haft qılə rufonin. ⁷ Pəsəvə nez oməy iyən peqətişə taxtədə Niştəkəsi rostə dastədə bıə tumar. ⁸* Əv tumari peqəteədə çoqlə bəyjiyə məxloğ iyən vistı çoqlə sipiriş Pəsəvə navədə zəvbədim eqının. Har qıləyni dastədə arfə hestbe iyən əvon de buxuri pur kardə bıə ğızılə toson qətəşonbe ki, ımon Xıdo xəlği kardə dıvonin. ⁹* Əvon qıləy tojə mahne hande-hande voteydəbin:

«Tı loyiğış bo tumari peqəte iyən

Boçəy mıhiyon sındıniye.

Oxo Tı ğırbon doə biş

Deştə xuni vositə

Hıriyəy bo Xıdo

Har ğəbiləo, zıvono, xəlğə iyən milləto bıə odəmon!

¹⁰ Tı əvonı bəçəmə Xıdo xıdmət kardeyro

Bə podşoəti iyən kahinəti rosniye,

Əvon zəminisə hıkmronəti bəkarden».

¹¹* Çəyo taxti, bəyjiyə məxloğon iyən sipirişon qırdo vey mələk vindıme, çəvon sədon məsəme. Əvon həzo-həzo, da həzo-həzobin. ¹² Əvon de barzə sədo voteydəbin:

«Ğırbon doə bıə Pəsəvə loyiğə

Ğudrəti, tənxo, hıkməti, ğıvvə,

Şərəfi, izzəti iyən həmd-səno səyro!»

* **5:1** Yeş.29:11; Yez.2:9-10

* **5:5** Ofə.49:9; Yeş.11:1,10

* **5:6** Yeş.53:7; Zək.4:10

* **5:8** Zəb.141:2

* **5:9-10** Beşe.19:6; Zəb.33:3; 98:1; Yeş.42:10; Vəhy 1:6

* **5:11** Dan.7:10

¹³ Həmçinin az məsəmə osmonədə, zəminisə, zəmini jiyədə, dıyoədə bıə həmə məxloğon iyən əyo bıə həmə ofəyemonon jıqo votəyon:

Bə taxtədə Nıştəkəsi iyən bə Pəsəvə

«Zoləti həmd-səno, şərəf, izzət iyən ğudrət bıbu!»

¹⁴ Çoqlə bəyjiyə məxloğən «Amin!» voteydəbe. Bəvədə sipirişon zəvbədim eqnin iyən səcdə kardışone.

6

Şəş qılə mihı sındıniye

¹ Az vindıme ki, Pəsəvə sındınişe haft qılə mihı iminəni. Bəvədə məsəmə çoqlə bəyjiyə məxloği qıləyni bənə osmoni qurrə sədo votışe: «Boy!» ²*Vindıme ki, qıləy sipiyə asp iyən çəy səpe nıştə aspo dastədə ti-kəmon heste. Bəy qıləy çambə doəbe iyən əv bənə ğalib oməkəsi dəro qınıye ki, ğələbə bijəni.

³ Keyne ki Pəsəvə dıminə mihı sındınişe az məsəmə dıminə bəyjiyə məxloği votışe: «Boy!» ⁴ Bəvədə co qıləy asp beşe bə məydon, əv sıə otəşi ranqədəbe. Çəy səpe nıştə bə aspo icozə doəbe zəminisə sulhi arəo peqəti. Bə aspo qıləy dıjdə şımşı doəbe ki, bıdə insonon iyəndı ğır bıkən.

⁵ Keyne ki Pəsəvə seminə mihı sındınişe az məsəmə seminə bəyjiyə məxloği votışe: «Boy!» Vindıme ki, qıləy siyo asp iyən çəy səpe nıştə aspo dastədə tavzı heste. ⁶ Az məsəmə çoqlə bəyjiyə məxloği arədə qıləy sədo jıqo voteydə: «İ zəvov qandımə ordə, həmçinin se zəvov cəvə ordə bə i dinare, əmma bə zeytunə ruyəni iyən çəxırı zərər məjən».

⁷ Keyne ki Pəsəvə çominə mihı sındınişe az məsəmə çominə bəyjiyə məxloği votışe: «Boy!» ⁸* Az vindıme qıləy ranqəvunə asp. Çəy səpe nıştə aspo nom Mardeybe. Mardon məskənən deəy şeydəbe. Bəvon zəmini dimi çəədə iy səpe sələhiyə doəbe ki, de şımşı, vəşyəni, bəlo iyən zəminisə bıə əşivoə həyvnonon vositə insonon ğır bıkən.

⁹ Keyne ki Pəsəvə pencminə mihı sındınişe az vindıme ğırbonqo jıtono bə Xıdo kəloni iyən bəçəvon kardə şoydətiyonro kıştə bıə conon. ¹⁰ Əvon de barzə sədo fəryod kardeydəbin: «Ha mığəddəs iyən bərhəx bıə Pərvərdiqor tosə keyne mihokimə nıbəkaş iyən zəminisə jiyəkəsonku çəmə xuni xısusı nıbəsteş?» ¹¹ Bəvədə bə har qıləyni sipiyə libos doəbe iyən votəbe ki, kamişi vaxtən çəş bıkən, bıdə bənə bəvon xıdmət kardə iyən kıştənin bıə imoniyon siyohi təmom bıbu.

¹²* Çəyo az vindıme Pəsəvə şəşminə mihı sındınişe. İberdəmədə qıləy bərkə buməlarzə qınıye, həşi bənə muyninə cılı siyo be, ovşumi ranq bə xun oqarde.

¹³* Osmonədə bıə astovon bənə vavazi ekardə kolə inci bə zəmin eməyn. ¹⁴* Osmon

***6:2-5** Zək.1:8; 6:2-3,6

***6:8** Yez.14:21

***6:12** Yeş.13:10; Yoel 2:10,31; 3:15; Mat.24:29; Mark 13:24-25; Lukə 21:25; Vəhy 11:13; 16:18

***6:13-14** Yeş.34:4

bənə tumari qulil be şe. Bandon iyən cəziron həmməy ıstə mandə vırəo ni kardə bin.
¹⁵*Bəvədə zəmini dimi podşon, nomdorə odəmon, sərkerdon,ərbobon, hıkmoron,
har qılə ğul iyən ozodə inson məğaronədə iyən bandonədə bıə halon arədə niyo bin.
¹⁶*Əvon votışone bə bandon iyən halon: «Bırıjiyən çəmə səpe iyən əməni niyo bıken
taxtədə Niştəkəsiku iyən Pəsəvə ğəzəbiku, ¹⁷*çumçıko Çəvon ğəzəbi yolə ruj oməy
rəsəy. Ki çəy vədə mande bəzine?»

7

Mıhi jə bıə şəxson

¹*Çımi bəpeştə az vindıme zəmini dimi çəo kıncədə mandə çoqlə mələk. Əvon zəminisə çəo səmtədə vavazi qətəşonbe ki, nə bə zəmini, nə bə dıyo, nəən bə qıləy doy vo nıqını. ²*Vındıme həşipemə tərəfədə rost bıə qıləy co mələk ki, Hest Bıə Xıdo mıhi bəykube. Bə zəmini iyən dıyo zərər rosniye ixtiyor doə bıə həmon mələki de barzə sədo vanq kardışe çoqlə mələk: ³«Bə zəmini, bə dıyo iyən bə doon tosə bə vaxti zərər məjənən ki, əmə bəçəmə Xıdo xıdmətəvonon təvili mıhi bıjənəmon». ⁴Mıhi jə bıə şəxson hisobi məsəme. İsrailijon həmmə ğəbiləno bə 144 000 kəsi mıhi jə bıəbe:

⁵Yəhudə ğəbiləo 12 000 mıhi jə bıəkəs,

Ruveni ğəbiləo 12 000 kəs,

Qadi ğəbiləo 12 000 kəs,

⁶Aşeri ğəbiləo 12 000 kəs,

Naftali ğəbiləo 12 000 kəs,

Menaşşe ğəbiləo 12 000 kəs,

⁷Simoni ğəbiləo 12 000 kəs,

Levi ğəbiləo 12 000 kəs,

İssakari ğəbiləo 12 000 kəs,

⁸Zevuluni ğəbiləo 12 000 kəs,

Yusifı ğəbiləo 12 000 kəs,

Benyamini ğəbiləo bə 12 000 kəsi mıhi jə bıə.

Sıpiyə libos tankardə yolə izdihom

⁹Çımi bəpeştə az vindıme ki, har milləto, har ğəbiləo, har xəlğə, har zıvono bıə, hiç kəsi aşmarde nıznə qıləy yolə izdihom taxti iyən Pəsəvə navədə mandə. Əvon sıpiyə libos tankardəşonbe, ıstə dastonədə xımoə şıvon qətəşonbe. ¹⁰De barzə sədo nido kardeydəbin:

***6:14** Vəhy 16:20

***6:15** Yeş.2:19-21

***6:16** Huşə 10:8; Lukə 23:30

***6:17** Yoel 2:11; Məl.3:2

***7:1** Yer.49:36; Dan.7:2; Zək.6:5

***7:2-3** Yez.9:4,6

«Taxtədə niştə çəmə Xıdo iyən Pəsəvə ixtiyorədəy xılosi doy!»

¹¹ Həmə mələkonən, sipirişon iyən çoqlə bəyjiyə məxloğon taxti qırdo mandəbin. Əvon taxti navədə zəvbədim eqıneydəbin, bə Xıdo səcdə kardeydəbin,

¹² voteydəbin: «Amin! Zoləti həmd-səno, izzət,

Hıkmət, şukur, şərəf,

Ğudrət iyən ğıvvət bıbu Bəçəmə Xıdo! Amin!»

¹³ Çəyo sipirişon qıləyni parsəy çımıku: «Sipiye libos tankardə ım şəxson kin iyən çikonco omən?» ¹⁴*Az votıme bəy: «Əğə, ımı tı bəzineş». Əy votışe bəmi: «İmon yolə məşəğğətonku beşe oməkəsonin. Əvon de Pəsəvə xuni ıştə liboson şıştəşone, sipi kardəşone. ¹⁵ Bı səbəb

Əvon çe Xıdo taxti navədən,

Şəv-ruj Çəy məbədədə Bəy xıdmət kardeydən.

Taxtədə Niştəkəsən

Çəvon səpe məskən ebəğənde.

¹⁶*Əvon həni hiç vaxti nə vəşi,

Nəən təşi əmandının,

Həşi iyən zıl-zılə qam

Əvoni əjəni.

¹⁷ Çumçiko taxti miyonədə bıə Pəsəvə

Boəvon Qələvon bəbe,

Əvoni bə jimoni ovi səvonon bəbarde,

Xıdo çəvon həmə çəşə arson bəmoale».

8

Haftminə mihi iyən ğızılə buxurdon

¹ Keyne ki Pəsəvə sındınışe haftminə mihi osmonədə təxminən nim saat aşışi be.

² Bəvədə az vindıme haft qılə mələk mandə Xıdo navədə. Bəvon haft qılə şeypur doəbe.

³ Co qıləy mələkən oməy iyən mande ğırbonqo navədə. Çəy dastədə ğızılə buxurdon hestbe iyən bəy xəyləki buxur doəbe ki, əv de Xıdo xəlği kardə dıvon bə ico taxti navədə bıə ğızılə ğırbonqo səpe təğdim bıke. ⁴ Buxuri duyəvul de Xıdo xəlği kardə dıvon bə ico mələki dasto beşe bə Xıdo və rost be. ⁵*Mələki peqətışe buxurdon, pur kardışe əv de ğırbonqoədə bıə otəşi iyən şodoşe bə zəmin. Bəvədə osmonə qurrə, barzə sədo, avəçəkə iyən buməlarzə qınıye.

Şəş qılə şeypuri sədo

⁶ Haft qılə mələk bo haft qılə şeypuri jəy hozı be.

*7:14 Dan.12:1; Mat.24:21; Mark 13:19

*7:16-17 Zəb.23:1-2; Yeş.25:8; 49:10; Yez.34:23

*8:5 Beşe.19:16; Lev.16:12; Yez.10:2; Vəhy 11:19; 16:18

⁷* İminə mələki jəşe ıştə şeypur. Bəvədə xun umjənə tağars iyən otəş ekardə be bə zəmin. Zəmini seədə i ğısm, doon seədə i ğısm, iyən həmə havzə aləfon sutə bin.

⁸ Dıminə mələki jəşe ıştə şeypur. Bəvədə otəşinə dijdə bandi ğəzinə jıçıy sute-sute bə dıyo dilə şodoə be. Çe dıyo seədə i ğısm bə xun oqarde. ⁹ Dıyoədə bıə bəyjiyə məxloğon seədə i ğısm marde. Qəmiyon seədə i ğısm məhv be.

¹⁰* Seminə mələki jəşe ıştə şeypur. Bəvədə bənə vəşəposi sutə qıləy yolə astovə osmono eqıniye ruyon seədə i ğısmi iyən ovə səvonon səpe. ¹¹* Bə həmonə astovə «Telə kijəpəni» votə beydə. Çe ovon seədə i ğısm bənə kijəpəni tel be. Vey odəmon oviku mardin, çumçıkı ovon tel bıəbin.

¹²* Çominə mələki jəşe ıştə şeypur. Bəvədə həşi, ovşum iyən astovon seədə i ğısm məhv kardə be, bı səbəb çəvon seədə i ğısm siyo be. Ruji, həmçinin şəvi seədə i ğısm beruşnə mande.

¹³ Bəvədə az vindıme osmoni miyonədə qıləy pərə ğəcı iyən məsəme çəy de barzə sədo jıqo votəyon: «Vay, vay, vay bə zəminisə jiyəkəson holi, keynə ki əmandə seqlə mələk ıştə şeypuri bəje!»

9

¹ Pencminə mələki jəşe ıştə şeypur. Bəvədə az vindıme qıləy astovə osmono bə zəmin eqıniye. Bə bınıbə nığılı şə çoli haçər doəbe bə astovə. ²* Əy okardışe bınıbə nığılı çol, dijdə kurə duyəvuli ğəzinə çolo duyəvul beşe. Çolo beşə çı diyəvuliku həşi iyən həvo siyo be. ³* Duyəvuli diləo çəkürkon beşin eməyn bə zəmin iyən zəminisə bıə qanqəlon zuy ğədəredə bəvon zu doəbe. ⁴* Bəvon votə be ki, zəminisə bə aləfon, bə havzon, bə hiç qıləy doy zərər nijənın, əncəx təvilisə Xıdo mihi nıbə bə odəmon zərər bijənın. ⁵ Bəvon icozə doəbe ki, insonon nıkıştın, əmma bəvon penc manq əzob bıdən. Çoknə qanqəl bəje insoni çəvon doə əzobən jəqo bəbe. ⁶* Bə rujonədə insonon bo marde bənəven, əmma pəydo nıbəkan. Boştə marde orzu bəkan, əmma marde çəvonku bəvite.

⁷* Çəkürkon bənə canq beşə aspi çiyeydəbin. Çəvon sədə ğızılə taci ğəzinə çiçsə hestbe, çəvon dim bənə insoni dimibe. ⁸* Çəvon sədə mu hestbe bənə jenon səy, çəvon dandonon bənə əslani dandononbin. ⁹* Çəvon çənəx bənə osinə canqə zirehibe.

*8:7 Beşe.9:23-25; Yez.38:22

*8:10 Yeş.14:12

*8:11 Yer.9:15

*8:12 Yeş.13:10; Yez.32:7; Yoel 2:10,31; 3:15

*9:2 Ofə.19:28

*9:3 Beşe.10:12-15

*9:4 Yez.9:4

*9:6 Əyy.3:21; Yer.8:3

*9:7 Yoel 2:4

*9:8 Yoel 1:6

*9:9 Yoel 2:5

Çəvon pəron sədo bənə hicum dəşə aspə ərəbon sədobe. ¹⁰ Çəvon bənə qanqəli dum iyən ğınə hestışonbe. Çəvon dumədə jıqo zu hestbe ki, bə insonon penc manq zərər doy əznin. ¹¹ Bınnıbə nıǵılı mələk bəvon podşoəti kardeydəbe, çəy nom Məhvəkəbe, im ibrani zıvonədə «Avaddon», yunani zıvonədə «Apollione».

¹² İminə bəlo dəvarde şe. Imeha, çəy bəpeştə həniyən dıqlə bəlo omeydə.

¹³ *Şəşminə mələki jəşe ıştə şeypur. Bəvədə az məsəme Xıdo navədə ğızılə ğırbonqoədə bıə çoqlə şoxo omə qıləy sədo. ¹⁴ In sədo dastədəş şeypur bıə bə şəşminə mələki voteydəbe: «Yolə Fəratə ruy kənoədə dəbastə bıə çoqlə mələki vadə». ¹⁵ Bo həmonə saati, ruji, manqi iyən sori hozı kardə bıə çoqlə mələk vadoə be ki, insonon seədə i ğısmi bıkiştın. ¹⁶ Aspoə ləşğər dısa milyonbe, az məsəme çəvon hisob. ¹⁷ Az vindemonədə jıqo vindime, aspon iyən çəvon səpe nıştə odəmon: çəvon otəşi ranqədə, tınd kavu iyən bırınci ranqədə zireh hestbe. Aspon sə bənə əslani səybe iyən çəvon qəvo otəş, duyəvul iyən qoqurd beşeydəbe. ¹⁸ Çı se bəloku, yəni çəvon qəvo beşə otəş, duyəvul iyən qoqurdiku insonon seədə i ğısm həlok be. ¹⁹ Aspon zu çəvon qəvədə iyən dumədəbe. Çəvon dum bənə moribe, səşon hestbe, demi zərər jəydəbin.

²⁰ *Çı bəlonku səğ mandə odəmon deştə daston soxtə çıyonku nıqardin, tobə nıkardışone. Bə cınon iyən ğızılə, nıǵə, bırıncə, sıǵə, taxtə bıton səcdə kardeyku dast nıkəşəşone. In bıton bo vinde, məse, poye ğadir nin. ²¹ Həmçinin əvon ıştə ğəttolətiku, sehrbozətiku, beəxloğətiku, dızdiətiku tobə nıkardışone.

10

Mələk iyən qədə tumar

¹ Az vindime osmono epərə co qıləy ğudrətinə mələk. Əv de avə dəqətə bıəbe iyən çəy səysə haftranqə hestbe. Çəy dim bənə həşi, lınqon bənə otəşə sunibe. ² Çəy dastədə qıləy qədə ojə tumar hestbe. Əy noşe ıştə rostə lınq dıyosə, çəpə lınq zəminisə. ³ Əy bənə əslani de barzə sədo nido kardışe. Əv nido kardeədə haft qılə osmonə qurrə deştə sədo votışone. ⁴ Haft qılə osmonə qurrə qəp jəədə az bo nıvışte hozı beydəbim ki, osmono omə qıləy sədo bəmi votışe: «Bə haft qılə osmonə qurrə votəyon mihi bijən, mənıvışt!» ⁵ *Bəvədə dıyosə iyən zəminisə mandə çımı vində mələki rost kardəşe ıştə rostə dast bə osmon, ⁶ osmon iyən əyo bıəyon, zəmin iyən əyo bıəyon, dıyo iyən əyo bıəyon ofəyə kardə bə zol Hest Bıə Xıdo nomi ğəssəm hardışe votışe: «Həni vaxt əbını, ⁷ əmma haftminə mələki şeypur jə rujon Xıdo sırinə niyət qırd bə vırə bərəse, çoknə ki bəştə xıdmətəvon bıə peyğəmbəron bəyon kardəşe».

⁸ *Çımı osmono məsə sədo ijən demi qəp jəşe, jıqo votışe: «Bışi dıyosə iyən zəminisə mandə mələki dastədə qədə ojə tumari peqət». ⁹ Az şim mələki tonə, bəy votime ki, qədə tumari bəmi bıdə. Əy votışe bəmi: «Əy peqət bəhə! Əv ıştı mədədə tel,

***9:13** Beşe.30:1-3; 37:25-26

***9:20** Zəb.115:4-7; 135:15-17; Dan.5:23

***10:5-7** Ğanun.32:40; Dan.12:7; Amos 3:7

***10:8-10** Yez.2:8–3:3

qəvədə isə bənə anqivini şin bəbe». ¹⁰ Az peqətımə ın tumar mələki dasto hardımə. Əv çımı qəvədə bənə anqivini şinbe, əmma əy harde bəpeştə çımı mədədə tel be. ¹¹ Bəmı jıqo votə be: «Tı ijənən bo vey xəlği, milləti, zıvoni, podşo peyğəmbərəti kardəniniş».

11

Dıqlə şoyd

¹ *Bəmı bənə ləvo qıləy dəlo doəbe iyən votə be: «Bəşt Xıdo məbədi iyən ğırbonqo bıpam, əyo səcdə kardəkəson başmard! ² *Əmma məbədi betonə soy bə nəzər məstən, əvirəy məpam, çumçıko əvirə bə co milləton doəbe iyən əvon mığəddəsə şəhri çılı dı manq bahasten. ³ Az ıstə dıqlə şoydi bəviğandem ki, həmonə 1260 ruji mıddətədə cıl tankardın, peyğəmbərəti bıkən».

⁴ *Əvon zəmini soyb bıə Rəbbi navədə mandə dıqlə zeytunə do iyən dıqlə şamdonin. ⁵ Qirəm kiysə bıpiyişə bəvon zərər bıjənı, çəvon qəvo otəş bebəşe deşmenon bəsute. Bəvon zərər jə har kəs jıqo kıştə bıənine. ⁶ *Çəvon ixtiyor rəseydə ki osmoni bıbastın, peyğəmbərəti kardə rujonədə voş nıvo. Həmçinin çəvon ixtiyor rəseydə əvon bə xun oqordının iyən ıstə piyə ğədərədə har curə bəlo ekən bə zəmin.

⁷ *Əvon şoydətiyon sə kardeədə, bəvədə bınnıbə nığılıyonədə beşə əşivoə həyvon deyəvon canq bəkarde iyən əvoni məğlub bəka bəkişte. ⁸ *Çəvon cəsədon yolə şəhri əsosə kuçədə oğandə bəben, əyo ki, çəvon Rəbb bə çomex kəşə be. Bə həmonə şəhri rəmzi mənəodə Sodom iyən Misir votə beydə. ⁹ Mıxtəlifə xəlğon, ğəbilon, zıvonon iyən millətono bıə odəmon se rujnim bəçəvon cəsədon diyə bəkan iyən ahaştının əvon bə ğəb noə bıbun. ¹⁰ Zəminisə jiyəkəson bəçəvon mardeyro şoyvo bəkan iyən id bəkan, bə iyəndı baxşon bəviğanden. Çumçıko ım dıqlə peyğəmbəri bə zəminisə jiyəkəson əzyət doəşbe. ¹¹ *İntasi həmonə se rujnim orəxeədə Xıdoku omə jimoni nəfəs bəçəvon dılə dəşe, əvon bə səpo əştin. Bəvədə əvoni vindəkəson bərk tarsəyn. ¹² *Ə dıqlə peyğəmbəri məsəşe osmono omə barzə sədo iyən bəvon jıqo votə be: «Rost bıbən iyo!» iyən əvon ıstə deşmenon çəşi vədə avə dılədə rost kardə bin bə osmon.

¹³ *Əlbəsaat qıləy yolə buməlarzə qınıye iyən şəhri dadə i ğısm viron be. Buməlarzədə haft həzo kəs həlok be, əmandəyon isə bə tars dəşin iyən həmd-səno kardışone bə osmonədə bıə Xıdo.

¹⁴ Dıminə bəlo dəvarde şe. Imeha, seminə bəlo rəyrə omeydə.

* **11:1** Yez.40:3; Zək.2:1-2

* **11:2** Lukə 21:24

* **11:4** Zək.4:3,11-14

* **11:6** Beşe.7:17-19; 1Pod.17:1; 1Sal.4:8

* **11:7** Dan.7:7,21; Vəhy 13:1-7; 17:8

* **11:8** Yeş.1:9-10

* **11:11** Yez.37:10

* **11:12** 2Pod.2:11

* **11:13** Vəhy 6:12; 16:18

Haftminə şeypur

¹⁵ *Haftminə mələki jəşe ıştə şeypur. Osmonədə jıqo votə barzə sədon məsəbin:

«Dınyo səpe podşoəti
Bəçəmə Rəbbi iyən Bəçəy Məsihi rəsəy,
Əv zol podşoəti bəkarde!»

¹⁶ Bəvədə ıştə taxtonədə niştə vıstı çoqlə sipiriş Xıdo navədə zəvbədim eqının bə Xıdo səcdə karde-karde ¹⁷ votışone:

«Şukur bıbu Bəti, Ğudrətinə Rəbbə Xıdo,
Kom ki Heste iyən Hestbe,
Çumçıko Tı deştə yolə ğudrəti
Niştış ıştə Podşoəti taxtədə.

¹⁸ *Co milləton ğəzəbin bin,
İştı ğəzəbi vaxtən rəse.
Bo mardon mihokimə karde,
İştı xıdmətəvon bıə
Peyğəmbəron, Xıdo xəlği,
Bəştı nomi ehtirom kardəkəson,
Bə rukon iyən yolon mikofot doy,
Dınyo məhv kardəkəson
Məhv karde vaxt rəse».

¹⁹ *Xıdo osmoni məbəd obəy iyən Çəy Əhdi Sundox əyo çiyey. Bəvədə avəçəkə, barzə sədo, osmonə qurrə, buməlarzə iyən zumandə tağars be.

12

Jen iyən əjdəho

¹ Osmonədə qıləy yolə əlomət zahir be: qıləy jen çiyəy, əy tankardəşbe həşi bəştə tan, ovşum çəy lınqon jiyədəbe iyən çəy sədə donzə astovə bıə tac hestbe. ² Jen əğıləbolobe. Doj kəşe-kəşe zikkə jəydəbe, çumçıko zandeydəbe. ³ *Osmonədə qıləy co əlomət zahir be: otəşi ranqədə qıləy əşivoə əjdəho çiyəy, çəy haft qılə sə, da qılə şox, səon səpe haft qılə qədə tac hestbe. ⁴ *Çəy dumi dəritişe osmoni astovon seədə i ğısm, şodoşe bə zəmin. Əjdəho bo zande hozı bıə jeni vədə mande ki, jen zandəcə çəy əğılı ebə. ⁵ *Jeni zandışe qıləy zoə əğıl. Əv de ostonə ləvo bə həmə milləton əğəti bəka. Im əğıl peqətə be bə Xıdo iyən Bəçəy taxt. ⁶ Jen isə bə daşt vite. Əyo Xıdo tərəfo boəy hozı kardə bıə vırə hestbe ki, əv 1260 ruji middətədə perosniyə bıbu.

* **11:15** Beşe.15:18; Dan.2:44; 7:14,27

* **11:18** Zəb.2:5; 110:5; 115:13

* **11:19** Vəhy 8:5; 16:18,21

* **12:3** Dan.7:7

* **12:4** Dan.8:10

* **12:5** Zəb.2:9; Yeş.66:7

⁷* Osmonədə canq be. Mikail iyən çəy mələkon canq kardışone de əjdəho. Əjdəho iyən çəy mələkon canq kardışone deyəvon, ⁸ əmma əjdəho zu nıvışkiye. Əvon osmonədə qın kardışone ıştə vırə. ⁹* Ə yolə əjdəho – iblis, yaan Şəyton voteydən bəy, həmə dınyo bə dast dəğandə ə ğədimə mor şodoə be bə zəmin, mələkonən deəy bə ico şodoə bin.

¹⁰* Az məsəme osmonədə qıləy barzə sədo jıqo votəyon:

«Esət oməy çəmə Xıdo xılos,
ğıvvə iyən Podşoəti,
Çəy Məsihi hıkmronəti.
Çumçıko çəmə imoniyon
Şəv-ruj Xıdo navədə
Qınobəqi kardə ittıhoməkə bə zəmin şodoə be.

¹¹ Əvon de Pəsəvə xuni iyən

Deştə kardə şoydətiyon vositə
Ğalib oməyn bəy.

Hətto de marde dimbədım omeədən

İştə conı ğəmi nıqətin.

¹² Bı səbəb ha osmonon iyən

Əyo səbəso bıəkəson, id bıkən!

Vay bə zəmini iyən dıyo holi!

Çumçıko iblis de yolə ğəzəbi evoy şımə tonə,

Zıneydə ki, çəy vaxt kam mandə».

¹³ Əjdəho vindeədə ki, əv şodoə be bə zəmin, eqıniye çe zoə zandə jeni dumoysə.

¹⁴* Əmma bə jeni yolə ğəcı dıqlə pər doəbe ki, bıpəri bə daşt – bəştə vırə, mori dast rəsə vırəyku nığo kardə bıbu iyən əyo i sor, dı sor iyən niməsor perosniyə bıbu.

¹⁵ Mori ıştə qəvo bənə ruy ov peşandışe jeni dumoysə ki, ovəyz bıbə əy. ¹⁶ İntasi zəmini koməq kardışe bə jeni: zəmini okardışe ıştə qəv iyən peşoməşe əjdəho qəvo beşə ru. ¹⁷ Bəvədə əjdəho ğəzəbnok be bə jeni, şe çəy nəsilə bıə bə Xıdo əmron rıoyət kardə iyən bə İsa şəhodəti bəfomand bıə de əmandəyon bo canq karde. ¹⁸ Əjdəho dıyokənoədə ğumisə mande.

13

Dıyoo beşə əşivoə həyvon

¹* Az vindıme dıyoo beşə qıləy əşivoə həyvon. Çəy da qılə şox iyən haft qılə sə hestbe. Çəy şoxon səpe da qılə qədə tac hestbe, səon səpe bə Xıdo kufr kardə nomon

* **12:7-8** Dan.10:13,21; 12:1; Yəhd.9

* **12:9** Ofə.3:1; Lukə 10:18

* **12:10** Əyy.1:9-11; Zək.3:1

* **12:14** Dan.7:25; 12:7

* **13:1-2** Dan.7:3-6; Vəhy 17:3,7-12

nıvıştə bıən. ² Çımı vındə əşivə həyvön bə vəşəqi oxşərbe. Çəy lınqon bənə hırsi lınqon, çəy qəv bənə əslani qəvıbe. Əjdəho doşe bəy ıstə zu, taxt iyən yolə hakimiyət. ³ Əşivə həyvoni səon qıləyni yarəjə bıəbe, marde holədəbe, əmma çəy ın yarə çok be. Həmə dınyo de heyrəti çə əşivə həyvoni dumo şe. ⁴ İnsonon bə əjdəho səcdə kardışone, çumçiko əy bə əşivə həyvoni hakimiyət doəşbe. Həmçinin bə əşivə həyvoni səcdə kardışone iyən votışone: «Ki to be bəzıne bı əşivə həyvoni iyən ki deəy canq karde bəzıne?»

⁵ *Bə əşivə həyvoni ğıloşəti kardey iyən kufr voteyro ixtiyor doəbe. Həmən bəy ıstə hakimiyəti çılı dı manq icro kardeyro səlohiyət doəbe. ⁶ Əy okardışe ıstə qəv ki, kufr bıkə bə Xıdo, Bəçəy nomi, həmçinin bəçəy məskəni, yəni osmonədə səbəso bıəyon həmməy kufr bıkə. ⁷ *Bəy icozə doəbe ki, de Xıdo xəlği canq bıkə, bəvon ğalib bo. Həmçinin bəy həmə ğəbilon, xəlğon, zıvonon iyən milləton səpe hakimiyət doəbe. ⁸ *Zəminisə jiyəkəson həmməy bəy səcdə bəkan. Əmma bə ğırbon doə bıə Pəsəvəy səcdə nıkardışone Jimoni Kitobədə dınyo ofəyə beyku jıqoşə nom nıvıştə bıəkəson.

⁹ Çiki hestışe quş, bıdə bıməsı.

¹⁰ *Ki əsir bıənine,

Bə əsirəti şeydə,

Ki de şımşı kıştə bıənine,

De şımşı kıştə beydə.

Bəpe Xıdo xəlği imon bıbuşe iyən petove bızını.

Zəmino beşə əşivə həyvön

¹¹ Az vındıme zəmino beşə co qıləy əşivə həyvön. Çəy pəsəvə şoxi ğəzinə dıqlə şox hestışbe, əmma əv bənə əjdəho qəp jəydəbe. ¹² İminə əşivə həyvoni həmə səlohiyət bəy doə bıəbe ki, deçəy nomi idorə bıkə. Əv dınyoədə iyən əyo jiyəkəson məcbur kardəbe ki, bə mardə holədə yarəku çok bıə əşivə həyvoni səcdə bıkən. ¹³ Əv yolə əloməton nişo kardeydəbe, hətto insonon navədə osmono bə zəmin otəş ekardeydəbe. ¹⁴ İminə əşivə həyvoni bəy doə de ın əloməton dınyoədə jiyəkəson bə dast dəğandeydəbe ki, de şımşı yarəjə kardə bıə, əmma səlomət mandə həmonə əşivə həyvoni heykəli bısoxtın. ¹⁵ Bəy imkon doə bıəbe bə həmonə əşivə həyvoni heykəli nəfəs bıdə. In heykəl qəp bıjəni iyən bəy səcdə nıkardəkəson kışteyro əmr bıkə. ¹⁶ Əv məcbur kardeydəbe ki, bə həmməy rostə dasti, yaan təvili, bə yolon iyən rukon, ərbobon iyən kosibon, ozodon iyən ğulon dəmgə bıjənın. ¹⁷ Jıqəən, bəki ın dəmgə jə bıəni, yəni həmonə əşivə həyvoni nom, yaan çəy nomi ifodə kardə rəğəm, bə həmonə odəmi icozə ədənin çiçsə bıhırı iyən bəhvati. ¹⁸ Bımədə mudrik be lozime. Çiki hestışe ağıl, bıdə bı əşivə həyvoni məxsus bıə rəğəmi hisob bıkə, çumçiko ın insoni rəğəme. Çəy rəğəm 666-e.

* **13:5-6** Dan.7:8,25; 11:36

* **13:7** Dan.7:21

* **13:8** Zəb.69:28

* **13:10** Yer.15:2; 43:11

Pəsəvə iyən 144 000 şəxs

¹* Az vındıme ki, Pəsəvə Sion bandədə mandə. Deəy ivirədə 144 000 şəxs hestbe. Çəvon təvilisə Pəsəvə nom iyən Çəy Plə nom nıvıştə bıə. ² Az osmono bənə qurə ovon sədo iyən bərkə osmonə qurrə qıləy sədo məsəme. Çımı məsə sədo bənə arfon sədobe, jıqo bızın arfə jəydəbin. ³ Əvon taxti, çoqlə bəyjiyə məxloği iyən sipirişon navədə qıləy tojə mahne handeydəbin. Hiçki omute nıznəşe ın mahne, gərəyz dınyo əsirətiku hıriyə ozod kardə bıə 144 000 şəxsi. ⁴ Im odəmon ənəbustə merdonin, çumçiko de jenon əloğəku ıştəni mırdol kardəşonni, pokin. Pəsəvə bə kovrə bışo, əvonən çəy dumoysə şeydən. Əvon insonon dilədə hıriyə bin ki, bə Xıdo iyən bə Pəsəvə bənə iminəvəçə məxsus bıbun. ⁵* Çəvon qəvo hiç vaxti duyəvoje qəp beşəni iyən beaybin.

Xəbə vardə seqlə mələk

⁶ Az vındıme osmoni miyonədə co qıləy pərə mələk. Əy pevilo kardeyro zolə Şoyə Xəbə vardəşbe bo zəminisə jiyəkəson, har milləti, har gəbilə, har zıvoni iyən har xəlgi. ⁷ Mələk de barzə sədo voteydəbe: «Bıtarşən Xıdoku, Bəy izzət bıdən! Çəy mihokimə karde vaxt oməy. Səcdə bıkən bə osmoni, zəmini, dıyo iyən ovə səvonon Ofəyevonə Xıdo!»

⁸* Dıminə mələkən çəy dumoysə omeədə voteydəbe: «Viron be, dijdə Babil şəhri viron be! Əy doəşbe peşome beəxloğəti tında çəxır bə həmə milləton».

⁹* Çımon dumoysə seminə mələkən omeydəbe, de barzə sədo voteydəbe: «Ki bə əşivoə həyvoni iyən bəçəy heykəli səcdə bıko iyən bəştə təvili, yaan dasti dəmğə gəbul bıko, ¹⁰ əv çe Xıdo gəzəbi tosədə hozı kardə bıə gıyzi tında çəxırı peşomənine. Bı jıləvonon mığəddəsə mələkon iyən Pəsəvə navədə de otəşi iyən qoqurdi əzob doə bəbe. ¹¹ Bəvon doə bıə əzobi duyəvul zol rost bəbe. Bə əşivoə həyvoni iyən bəçəy heykəli səcdə kardəkəson, çəy nomi dəmğə gəbul kardəkəson şəv-ruj rohati pəydo əkənin».

¹² Bə Xıdo əmron rıoyət kardəkəson iyən bə İsa bəfomand bıəkəson bəpe petovın.

¹³ Bəvədə məsəme osmono jıqo votə sədo: «Bınvışt: çımi bəpeştə bə Rəbbi məxsus bıə mardəkəson çı baxtəvərin!» Xıdo Ruf voteydə: «Bəle, əvon ıştə kardə qonə koonku rohati pəydo bəkan, çumçiko çəvon əməlon səkiştə çəvon dumoysə şeydə».

Zəminisə məhsuli dıven

¹⁴* Az vındıme ki, qıləy sipiyə avə heste iyən bənə Bəşəri Zoə Şəxsi nıştə avə səpe.

* **14:1** Yez.9:4; Vəhy 7:2-3

* **14:5** Sef.3:13

* **14:8** Yeş.21:9; Yer.51:8; Vəhy 18:2

* **14:9-10** Ofə.19:24; Yeş.51:17; Yez.38:22

* **14:14** Dan.7:13

Çəy sədə ğızılə tac iyən çəy dastədə tijə çin heste. ^{15*} Co qıləy mələk beşe məbədo, de barzə sədo votışe bə avəsə Niştəkəsi: «İştə çini dənə bə ko iyən bıdıv. Oxo zəminisə kaştəyon rəsən, dıveni vaxt ome». ¹⁶ Avəsə Niştəkəsi evardışe İştə çin bə zəmin iyən zəmini məhsul dıvə be.

¹⁷ Co qıləy mələk osmonədə bıə məbədo beşe. Çəy dastədən tijə çin hestbe. ¹⁸ Co qıləy mələkən beşe osmonədə bıə ğırbonqoo. Çəy otəşi səpe hakimiyət hestişbe, əy de barzə sədo nido kardışe dastədəş tijə çin bıə bə mələki: «İştə tijə çini dənə bə ko iyən zəminisə anqıə rəzi huşon bıdıv, çumçıko anqıon rəsəyn». ¹⁹ Mələki evardışe İştə çin bə zəmini dim iyən zəminisə bıə anqıə rəzi huşon dıvəşe iyən şodoşe bə Xıdo ğəzəbi yolə anqıəhast. ^{20*} Anqı şəhro kənoədə bıə anqıəhastədə hastə be. Anqıəhasto xun beşe iyən tosə aspi cılavı rost be, 1600 stadi ğədər^b məsofədə ru be.

15

Haft qılə mələki vardə haft bəlo

¹ Az vindıme osmonədə qıləy yolə iyən heyrətınə əlomət – haft qılə mələki haft bəlo vardəşonbe. İmon oxonə bəlonin, çumçıko Xıdo ğəzəb deımon təmom beydəbe.

² Az vindıme bənə otəş umjənə şişə dıyo. Bə əşivoə həyvoni, bəçəy heykəli iyən bəçəy nomi ifodə kardə rəğəmi ğəlib oməkəson mandəbin şişə dıyo səpe. İştə dastonədə Xıdo doə arfon qətəşonbe. ^{3*} Əvon handeydəbin Xıdo xıdmətəvon Musa mahne iyən Pəsəvə mahne:

«Ha Ğudrətınə Rəbbə Xıdo,
İştı koon yolın iyən heyrətının.
Ha milləton Podşo,
İştı roon ədolətının iyən bərhəxin.

⁴ Ya Rəbb, ki İştıku ətarsını,
Ki Bəştı nomi izzət ədəni?
Çumçıko əncəx Tınış mığəddəs.
Həmə milləton bomen,
Səcdə bəkan İştı navədə,

Çumçıko İştı ədolətınə hıkmən bə oşko beşin».

^{5*} Çımı bəpeştə vindıme osmonədə bıə məbədo, yəni Şəhodəti Çodı obe. ⁶ Çəyo haft qılə mələk beşe, əvon haft qılə bəlo vardəşonbe. Əvon təmizə iyən viriskə jə kətonə libos tankardəşonbe, bəştə sinə ğızılə kışti dəbastəşonbe. ⁷ Bəvədə çoqlə bəyjiyə məxloğon qıləyni doşe bə haft qılə mələki çe zol Hest Bıə Xıdo de ğəzəbi pur bıə haft

*14:15 Yoel 3:13

*14:20 Yeş.63:3; Mərs.1:15; Vəhy 19:15

^b14:20 1 600 stadi – təğribən 300 km.

*15:3-4 Beşe.15:1; Zəb.86:9; Yer.10:7

*15:5 Beşe.38:21

qılə ğızılə tos. ⁸*Xıdo izzətiku iyən ğudrətiku məbəd de duyəvuli pur be. Tosə haft qılə mələki vardə haft bəlo təmom be, hiçki bə məbəd dəşe nızne.

16

Xıdo ğəzəbi haft qılə tos

¹ Az məsəme məbədə qıləy barzə sədo. Əy votışe bə haft qılə mələki: «Bışən, çe Xıdo ğəzəbi haft qılə tosi peş bıken bə zəmin!»

²*İminə mələk şe, peş kardışe ıstə tos bə hışki. Bəki əşivoə həyvoni dəmgə jə bıəbe, bəçəy heykəli səcdə kardeydəbe çəvon andomədə doj doə çırk kardə anqılən beşin.

³ Dıminə mələki peş kardışe ıstə tos bə dıyo iyən dıyo bə xun oqarde, bənə mardə odəmi pındə xuni be. Dıyoədə bıə bəyjiyon həmməy məhv bin.

⁴*Seminə mələki peş kardışe ıstə tos bə ruyon iyən ovə səvonon, əvonən bə xun oqardin. ⁵ Bəvədə az məsəme ovon mələki jıqo votəyon:

«Ha Hestə, Hest Bıə İlahi,
Tı ədolətiniş ki, jıqo hıkmı bekarde.

⁶ Oxo əvon ekardışone Xıdo xəlği iyən peyğəmbəron xun.
Tınən peşomeyro xun doy bəvon.
Əvon bımi loyiğın».

⁷ Az məsəme ğırbonqoo omə qıləy sədo:

«Bəle, ha Ğudrətinə Rəbbə Xıdo,
İştı hıkmən bərhəxin iyən ədolətinin».

⁸ Çominə mələki peş kardışe ıstə tos bə həşi iyən bə həşi icozə doəbe ki, odəmon de otəşi bısutı. ⁹ Zılzılə qami sutışe odəmon iyən əvon bə ın bəlon vığandə Xıdo nomi kufr kardışone. Əmma tobə nıkardışone, izzət nıdoşone Bəy.

¹⁰*Pencminə mələki peş kardışe ıstə tos bə əşivoə həyvoni taxt iyən toyki eqətışe çəy podşoəti. Odəmon əzobiku bə ğıç qətışone ıstə zıvonon. ¹¹ İstə əzobon iyən yaron səbəbo bə osmononədə bıə Xıdo kufr kardışone. Əmma tobə nıkardışone ıstə əməlonku.

¹²*Şəşminə mələki peş kardışe ıstə tos bə yolə Fəratə ru iyən çəy ov bə hışk qıniye ki, bo həşipeməo omə podşon ro obıbu. ¹³ Vındıme ki, çe əjdəho qəvo, əşivoə həyvoni qəvo iyən duyəvoje peyğəmbəri qəvo bə vəzəxi oxşər seqlə mırdolə ruf beşe. ¹⁴ İmon əloməton nişo kardə cını rufonin iyən əvon dınyo podşon həmməy tonə şin ki, əvon Ğudrətinə Xıdo Hıkmı Rujədə bə canq qırdə bıbun. ¹⁵*Rəbb voteydə: «İmeha, Az bərdəmədə dızdi ğəzinə omeydəm, çı baxtəvərə oğə mandəkəs iyən ıstə oləton tanədə

*15:8 Beşe.40:34; 1Pod.8:10-11; 2Saln.5:13-14; Yeş.6:4

*16:2 Beşe.9:10

*16:4 Beşe.7:17-21; Zəb.78:44

*16:10 Beşe.10:21-23

*16:12 Yeş.11:15

*16:15 Mat.24:43-44; Lukə 12:39-40; Vəhy 3:3

oqətəkəs, əv hiç vaxtı qucili əmandını iyən hiçki çəy aybi əvindini!»^{16*} In rufon qırdə kardışone podşon ibranicə bə Armaqedon nomədə bıə vırə.

¹⁷ Haftminə mələki peş kardışe ıştə tos bə həvo iyən məbədədə bıə taxto «Təmom be!» votə qıləy barzə sədo oməy. ^{18*} Bəvədə avəçəkə, barzə sədo, osmoni qurrə iyən qıləy yolə buməlarzə qıniye. Buməlarzə jıqo bərk be ki, insoni zəminisə jiyə dovriku jıqoşə çımisə yolu qıniyə nıbe. ^{19*} Dıjdə şəhr bə se vırə co be iyən milləton şəhr viron mande. Xıdo tərəfo dıjdə Babil bə yod dənoə be ki, çe Xıdo şiddətinə gəzəbi şərovi purə piyolə bəy doə bıbu. ^{20*} Həmə cəziron ni bin iyən bandon nıçıyen. ^{21*} Osmono dıjdə tağars voəy odəmon səpe, har qıləyni qonə sıgi to əbi. Tağarsə bəlo anə vey şiddətin be ki, bı səbəb insonon bə Xıdo kufir kardışone.

17

Beəxloğə jen

^{1*} Dastədəş haft qılə tos bıə haft qılə mələki qıləyni oməy demı qəp jəşe iyən votışe: «Boy, veyə ovon səpe nıştə yolə beəxloğə jeni barədə beşəninə hikmi bəti nişo bıkəm. ^{2*} Dınyo podşon deəy beəxloğəti kardışone iyən zəminisə jiyəkəson çəy beəxloğəti çəxıradə siconi peşoməşone». ^{3*} Əy de Rufi vositə bardışe mini bə daşt. Az vindıme ki, əyo qıləy jen sıə ranqisə bıə əşivoə həyvoni səpe nıştə. Çəy səpe həmməyəvo kufirə nomon nıvıştə bıən. Çəy haft qılə sə, da qılə şox hestışbe. ^{4*} Jeni vənəşə iyən tınd sıə ranqədə xələt tankardəşe. İştəni de gızılı, mırvari iyən gıymətinə ləl-cəvohiri dərostəşe. Çəy dastədə gızılə piyolə hestbe, in piyolə deçəy beəxloğətion oləyzə iyən mırdolə çiyon purbe. ⁵ Çəy təvilisə isə in sırinə nom nıvıştə bıəbe: «Dınyo beəxloğə jenon iyən oləyzə çiyon moə bıə dıjdə Babil». ⁶ Az vindıme ki, jen sərxoş bıə Xıdo xəlgi iyən bo İsa şoydəti kardəkəson xuni peşomeyku.

Imi vindeədə hədəyon beyku bəştə ome nıznem. ⁷ Bəvədə mələki votışe bəmı: «Boçi hədəyon biş? Az jeni iyən jeni çəy səpe nıştə haft sə iyən da şoxış bıə əşivoə həyvoni sırı botı obəkam. ^{8*} İştı vində əşivoə həyvon hestbe, esət ni. Çəyo əv ijən bınnıbə nıgılıyono bebəşe iyən bo həlok bey bəşe. Zəminisə jiyə iyən dınyo ofəyə beyku jıqoşə bə Jimoni Kitob çəvon nomon nıvıştə nıbə odəmon əşivoə həyvoni vindeədə hədəyon bəmanden. Çumçıko əv hestbe, esət ni, əv ijən bome.

* **16:16** 2Pod.23:29; Zək.12:11

* **16:18** Vəhy 8:5; 11:13,19

* **16:19** Yeş.51:17

* **16:20** Vəhy 6:14

* **16:21** Beşe.9:23-25; Vəhy 11:19

* **17:1** Yer.51:13

* **17:2** Yeş.23:17; Yer.51:7

* **17:3** Vəhy 13:1

* **17:4** Yer.51:7

* **17:8** Dan.7:7; Vəhy 11:7

⁹ Bımədə mudrikəti iyən ağıl lozime. Haft qılə sə, haft qılə bande. Jen bandon səpe niştə. Həmçinin imon haft qılə podşonin. ¹⁰ Çəvonədə penc qılə mardə, qıləyni mandə, ə qıləyni isə hələ oməni iyən omeədə kam mıddət mandənine. ¹¹ Hest Bıə, esət ni bıə əşivoə həyvon həştminəni podşoye. Əvən bənə bə haft qılə podşoye iyən bo hələk bey şeydə. ¹² *İştı vində da qılə şox hələ podşoəti nıkarədə da qılə podşoye. Əvon de əşivoə həyvoni bə ico hakimiyəti i saat bə dast bəsten. ¹³ Çəvon iqlə niyət heste, ıştə ğudrəti iyən hakimiyəti bə əşivoə həyvoni təhvil bədon. ¹⁴ Əvon de Pəsəvə canq bəkan, əmma Pəsəvə bəvon ğalib bome. Çumçiko Əv çe əğon Əğəy, çe podşon Podşoy. Əy kiş sədo kardə, kiş vijniyə, ki Bəy bəfomande əvon Deəy bə ivirə bəben».

¹⁵ Mələki votışe bəmi: «İştı vində in ovon, kom ki beəxloğə jen niştə çəy səpe, əvon xəlğon, izdihomon, milləton iyən zıvononin. ¹⁶ İştı vində əşivoə həyvon iyən da qılə şox isə bə beəxloğə jeni nifrət bəkarde, əy viron bəka, qucili obəqəte, çəy qujdi baharde iyən otəşədə bəsute. ¹⁷ Çumçiko Xıdo imi bəçəvon dilon noşe ki, çe Xıdo niyəti bə vırə bırosnın, tosə Çəy sıxanon təmom be de iyəndı həmfikir bıbun, ıştə podşoətiyon bə əşivoə həyvoni təhvil bıdən. ¹⁸ İştı vində jen dınyoədə bıə podşon səpe podşoəti kardə dijdə şəhre».

18

Babil şəhri dərijiye

¹ Çımi bəpeştə vindime osmono epərə co qıləy mələk. Çəy yolə hakimiyət hestbe. Zəmin deçəy ehtişomi ruşin be. ² *Əy de barzə sədo nido kardışe:

«Dərijiye! Dıjdə Babil dərijiye!

Əvirə cınon məskən be,

Har curə mırdolə rufi mənzil,

Har curə mırdolə pərəndə lonə,

Har curə mırdolə iyən oləyzə əşivoə həyvoni daldə be.

³ *Çumçiko milləton həmməy

çə jeni beəxloğəti tındə çəxırədə peşoməşone.

Dınyo həmə podşon

Beəxloğəti kardışone deəy.

Tociron deçəy hərisəti ğəzənc kardə tənxoərbob bin».

⁴ *Az məsəme osmono omə, jıqo votə qıləy sədo:

«Ha Çımı xəlğ, beşən Babilo ki,

Şımənən bəçəy qınon xanboz məbən,

Bəçəy sə omə bəlon duço məbən.

⁵ *Çumçiko çəy qınon tayə bin bə osmoni rəsəyn,

*17:12 Dan.7:24

*18:2 Yeş.13:19-21; 21:9; Yer.50:39; 51:8; Vəhy 14:8

*18:3 Yeş.23:17; Yer.51:7

*18:4 Yeş.48:20; Yer.50:8; 51:6,45

Xıdo bə yod dənoşe çəy nohəxə koon.

⁶*Əy çiç kardəşbe,

Şımənən çəy əvəzi jəqo bıkanən bəy.

Çəy əməlon dığati bıdən bəy.

Çəy pur kardə çəxırı piyolə

Dığat pur bıkan bıdən bəy.

⁷*Çanə izzət doəşbe bəştə

Iştəni bə hərisəti təslim kardəşbe,

Anə əzob iyən ğəhər bıdən bəy.

Çumçıko iştə dilədə voteydə:

“Az taxtədə nıştə qıləy mələkim,

Vevə mandənim, əslo yas nıbəqətem”.

⁸*Əve qıləy ruj bəbe

Bəçəy sə bəlon bomen,

Marde, bəmə-şivən iyən vəşyəni.

Otəşədə sutə bəbe.

Çumçıko əy mıhokimə kardə Rəbbə Xıdo ğudrətine».

⁹*Deəy beəxloğəti kardə iyən hərisəti dilədə jiyə dınyo podşon çəy otəşo beşə duyəvuli vindeədə boəy bəbəmen iyən kırđi bəjen. ¹⁰Çəy kəşə əzobi tarsiku diyəroədə bəmanden iyən bəvoten:

«Vay, vay bəştı holi, dıjdə şəhr,

Ğoymə şəhr Babil!

Çumçıko i saati dilədə iştə cəzo səy».

¹¹*Dınyo tocironən boəy bəmeydən, yas qəteydən, çumçıko həni hiç kəs çəvon molon səydəni – ¹²*ğızıl, nığə, ğıymətine ləl-cəvohiroton iyən mırvoriyon; nozıkə kəton, avşum, tınd sıə iyən ranqrisinə parçon; har curə xoşbuyə doy; fili astəo, ən ğıymətine doyo, bırıncə, osıno iyən mərməro bıə har curə conəvə; ¹³dorçin, hil, buxur, xoşbuyə ruyən iyən kundur; çəxır, zeytunə ruyən, namə ordə iyən qandım; mol-mələ, pəson, aspon iyən ərəbon; insoni andomon iyən conon səkəsən həni ni. ¹⁴Əvon voteydən:

«Çəy dili piyə mivon çəy dasto beşe,

Ni be iştı həmə cəh-cəlolinə molon.

Əvon hiç vaxti əbımin».

¹⁵*Əyo de ın molon ərbob bıə tociron ın şəhri kəşə əzobi tarsiku diyəroədə bəmanden,

*18:5 Ofə.18:20-21; Yer.51:9

*18:6 Zəb.137:8; Yer.50:29

*18:7-8 Yeş.47:7-9

*18:9-10 Yez.26:16-18

*18:11 Yez.27:31,36

*18:12-13 Yez.27:12-13,22

*18:15 Yez.27:31,36

bəbəmen iyən kirdi jəy-jəy bəvoten:

¹⁶ «Vay, vay bəştı holi,
Nozıkə kəton, tınd sıə iyən
Ranqrisinə parçono olət tankardə,
Ğızıl, ğıymətinə sığon iyən de mırvoriyon
Dərostə bıə şəhr!

¹⁷ *Imha, i saati dılədə
Anə tənxo viron be».

Həmə qəmi rəison, ro kardəkəson, dıyovonon iyən dıyoədə ticorət kardəkəson
həmməy diyəro bəmanden, ¹⁸ diyə bəkan bəçəy otəşo beşə duyəvuli, fəryod bəkarden:
«Kon şəhr to be bəzıne bı dijdə şəhri?» ¹⁹ Əvon xok ekardən bəştə sə, fəryod
karde-karde bəmeydən, kirdi jəydən iyən voteydən:

«Vay, vay bəştı holi,
Dıyoədə qəmi soybon həmməy
De çəvrəy vey ğıymətinə molon
Ərbob bıə dijdə şəhr!
Çumçıko i saati dılədə viron biş».

²⁰ *«Ha osmonon,
Xıdo xəlg, həvariyon iyən peyğəmbəron,
Şo bıbən bəçəy holi!
Çəy bəşmə sə vardəyon
Xıdo bəçəy ıştən sə bəvarde».

²¹ *Qıləy ğıvvəynə mələki peqətışe osyo sıği to qıləy sığ, şodoşe bə dıyo iyən votışe:

«Dıjdə şəhr Babilən
De jıqonə şiddəti dəbərijiye,
Həni hiç vaxti nıbəçiye.

²² *Arfə jəkəson, mahne handəkəson,
Tutək iyən şeypur jəkəson sədo
Həni nıbome ıştıno.
De har curə sənəti mışğol bıə sənətkor
Həni benıbəşe ıştıno.

Osyo sədo
Həni nıbome ıştıno.

²³ *Çoy ruşnə
Həni nıbəçiye bətinədə.

***18:17-19** Yeş.23:14; Yez.27:26-34

***18:20** Ğanun.32:43; Yer.51:48

***18:21** Yer.51:63-64

***18:22** Yeş.24:8; Yez.26:13

***18:23** Yer.7:34; 16:19

Tojəbəqi iyən vəyu sədo
Həni nıbome ıştıno.
Çumçıko ıştı tociron
Dınyoədə nom bekindəşonbe,
Həmə milləton
Iştı sehrbozətiku dəqijyəbin.
²⁴*Çe peyğəmbəron, Xıdo xəlği iyən
Zəminisə qiy jəbıəkəson həmməy xun
Bı şəhrədə ekardə be!»

19

Osmonədə həmd-səno

¹Çımi bəpeştə osmonədə yolə izdihomi sədo ğəzinə qıləy barzə sədo məsəme. Əvon voteydəbin:

«Halleluya!^c
Xılos, izzət iyən ğudrət
Bəçəmə Xıdo məxsuse!
²*Çumçıko Çəy hıkmən
Bərhəxin iyən ədolətinin:
Əy mıhokimə kardışe,
Deştə beəxloğəti dınyo royku bekində
Yolə beəxloğə jen,
Iştə xıdmətəvonon xuni xısusı çəyku səşe».

³*Əvon ijən votışone:

«Halleluya!
Beəxloğə jeno beşe duyəvul zol rost beydə».

⁴Bəvədə çordə qılə sipiriş iyən çoqlə bəyjiyə məxloğ zəvbədim qınin, səcdə kardışone bə taxtədə niştə Xıdo, votışone:

«Amin! Halleluya!»

⁵Taxto qıləy sədo oməy:

«Həmd-səno bıkən bəçəmə Xıdo,
Ha Çəy həmə xıdmətəvonon,
Xıdo ehtiromi oqətəkəson,
Yolon iyən rukon!»

⁶*Az məsəme bənə dıjdə izdihomi, qurə ovon iyən zumandə avəqurrə sədo ğəzinə

*18:24 Yer.51:49

^c19:1,3,4,6 Halleluya – sıxani məno: həmd-səno bıkən bə Rəbbi.

*19:2 Ğanun.32:43; 2Pod.9:7

*19:3 Yeş.34:10

*19:5 Zəb.115:13

qıləy sədo. In sədo voteydəbe:

«Halleluya!

Çəmə Ğudrətinə Rəbbə Xıdo

Dəmande podşoəti karde!

⁷ Boən şo bıbəmon, şoyvo bıkəmon,

Bəy izzət bıdəmon!

Çumçıko çe Pəsəvə vəyəy.

Çəy vəyu ıştəni hozı kardəşe.

⁸ Bəy bo tankarde

Təmizə, viriskə jə, tənıkə kətonə libos doəbe».

Tənıkə kəton Xıdo xəlği salehə əməlon rəmze.

⁹ *Bəvədə mələki votışe bəmi: «Bınıvışt: Çı baxtəvərin bə Pəsəvə vəyə dəvət bıəkəson!» İjənən votışe bəmi: «İmon çe Xıdo həğğiyyə sıxanonin». ¹⁰ Az bəçəy po dəqınım ki, səcdə bıkəm. Əmma əy votışe bəmi: «Ne, ımı məkə! Azən bənə tı iyən İsa barədə şoydəti kardə bənə ıştı imoniyə boon çe Xıdo xıdmətəvonim. Bə Xıdo səcdə bıkə. Oxo İsa şoydəti – peyğəmbərəti rufi ıştəne».

Sipiyə aspisə bıə Aspo

¹¹ *Az vindıme ki, ımha, osmon obe iyən əyo qıləy sipiyə asp heste. Çəy peştisə nıştə bə Aspo Bəfomand iyən Bərhəx nom doə bıə, Əv de ədoləti hıkm bekardeydə iyən canq kardeydə. ¹² *Çəy çəşon bənə otəşinə yəlovın. Çəy sədə veyə tac heste iyən Çəy səpe qıləy nom nıvıştə bıə, ğərəyz Çəy İştəni hiçki zıneydəni. ¹³ Çəy tanədə bə xun dəşə qıləy libos hestbe. Çəy nom Xıdo Kəlome. ¹⁴ Osmonədə bıə ləşğəron sipiyə, təmizə iyən tənıkə kəton tankardəşonbe. Əvon bə sipiyə aspon penıştəbin, Deəy şeydəbin. ¹⁵ *Çəy qəvo bo milləton kışteyro qıləy tijə şımşı beşeydə. Əv de ostonə ləvo bəvon əğəti bəka. Ğudrətinə Xıdo şiddətinə ğəzəbi çəxırı hozı kardə anqıəhasti Əv İştən bahaste. ¹⁶ Çəy libosi iyən ronı səpe in nom nıvıştə bıə: «Podşon Podşoye iyən əğon Əğəye».

¹⁷ *Az vindıme həşiadə mandə qıləy mələk. Əy de barzə sədo osmoni miyonədə bə pərə pərəndon həmməy nido kardışe: «Boənən bə Xıdo yolə ziyofət. Bə ivirə qırdə bıbən ¹⁸ bo podşon, sərkərdon, pəhlivonon qujdi, aspon iyən bəvon penıştə odəmon qujdi, ozodon iyən ğulon qujdi, yolon iyən rukon həmməy qujdi hardeyro».

¹⁹ Az vindıme ki, əşivoə həyvon, dınyo podşon iyən çəvon ləşğəron de aspi səpe nıştə Aspo iyən Deçəy ləşğəri bə canq qırdə bıən. ²⁰ *Əşivoə həyvon iyən deəy bə ivirə

* **19:6** Zəb.93:1; 97:1; 99:1; Yez.1:24

* **19:9** Mat.22:2-3

* **19:11** Yeş.11:4; Yez.1:1

* **19:12** Dan.10:6

* **19:15** Zəb.2:9; Yeş.63:3; Yoel 3:13; Vəhy 14:20

* **19:17-18** Yez.39:17-20

* **19:20** Vəhy 13:1-18

duyəvoje peyğəmbər qətə be. Ə peyğəmbəri de əşivoə həyvoni nomi əloməton nişo kardəşbe, odəmon bə dast dəğandəşbe ki, əşivoə həyvoni dəmgə gəbul bıkən iyən bəçəy heykəli səcdə bıkən. Əvon har dıqləyni bəyji-bəyji şodoə be de qoqurdi sutə bə otəşinə qol. ²¹ Çəvon ləşğər esə boy aspi səpe niştə de Aspo qəvo beşə şımşı kıştə bin. Pərəndon həmməy deçəvon qujdi si bin.

20

Həzosornə Podşoəti

¹ Çəyo az vindime qıləy mələk osmono epərəy. Çəy dastədə çe binnibə niğiliyon haçər iyən yolə zincir hestbe. ^{2*} Əy bo i həzo sor mıddəti bə zincir jəşe həmonə əjdəho – iblis, yaan Şəyton votə bıə ə gədimə mor. ³ Şodoşe əv bə binnibə niğili iyən bastışe əvirə, bəçəy dəşəco mihi jəşe ki, detosə həzo sor təmom be həni xəlğon bə dast dəğande nızni. Çımi bəpeşt əv bo kamişə mıddəti ozod kardə bınəine.

^{4*} İjən az vindime taxton iyən çəvon səpe niştəkəson. Bəvon bo hıkm karde ixtiyor doəbe. Vindime İsa barədə şoydəti kardəkəson iyən Xıdo kəlomi roədə qiy jə bıə conon. Komon ki səcdə kardəşonnıbe bə əşivoə həyvoni iyən bəçəy heykəli iyən dəmgə gəbul kardəşonnıbe bəştə təvili, yaan dasti. Əvon bəyji bin de Məsihi bə ivirə həzo sor podşoəti kardışone. ⁵ Im iminə bəyji beye. Əmandə mardon esə boy detosə həzo sor təmom nıbe bəyji nıbin. ⁶ Baxtəvər iyən miğəddəsin ə şəxson ki, iminə bəyji beyədə bə jimon oqardin. Dıminə marde çəvon səpe səlohiyət nişe. Əvon çe Xıdo iyən Məsihi kahinon bəben iyən i həzo sor Deəy bə ivirə podşoəti bəkarden.

Şəyton şodoə be bə qoqurdə qol

⁷ İ həzo sor təmon be bəpeştə Şəyton ıştə zindono vadoə bəbe. ^{8*} Çəyo bebəşe ki, zəminisə ço səmtədə bıə milləton – Yəcuc iyən Məcuci bə dast dəğandı, bə canq qırda bıkə; əvon dıyo gumi gədərədən, çəvon hisob zıne beydəni. ⁹ Əvon marş kardışone həmə zəminisə, bə mihosirə qətışone Xıdo xəlği niştəco iyən piyə şəhri. İntasi osmono otəş eqıniye, sutışe məhv kardışe əvoni. ¹⁰ Əvoni bə dast dəğandə iblisən şodobe bə əşivoə həyvoni iyən duyəvoje peyğəmbəri şodoə bıə virə – bə otəşinə qoqurdə qol. Əyo bəvon şəv-ruj zol əzob doə bəbe.

Çe mardon mihokimə

^{11*} Az vindime dijdə sipiyə taxt iyən çəy səpe Niştəkəs. Zəmin iyən osmon Çəy huzuro vitin iyən əvon həni pəydo nıbin. ¹² Az vindime ki, mardon həmməy yoliku bəruk mandən taxti navədə. Kitobon obin iyən Jimoni Kitob nomədə bıə co qıləy kitobən obe. Kitobədə nıvıştəyon əsosədə mardon bəştə əməlon mıvofiğ mihokimə

*20:2 Ofə.3:1

*20:4 Dan.7:9,22

*20:8 Yez.7:2; 38:2,9,15

*20:11-12 Dan.7:9-10

kardə bin. ¹³ Dıyo təslim kardışe ıstəku bıə mardon, marde iyən mardon məskəniyən təslim kardışone ıstəku bıə mardon. Har qıləyni bəştə əməlon mıvofiğ mihokimə kardə bin. ¹⁴ Marde iyən mardon məskən bə otəşinə qol şodoə be. In otəşinə qol dıminə mardeye. ¹⁵ Çiki nom Jimoni Kitobədə nıvıstə bıənibe həmonə odəm bə otəşinə qol şodoə be.

21

Tojə osmon iyən tojə zəmin

¹* Az vindıme qıləy tojə osmon iyən tojə zəmin. Sıftənə osmon iyən sıftənə zəmin nıbe, həni dıyoən nıbe. ²* Az vindıme mığəddəsə şəhr – tojə Yerusəlim, əv osmono, Xıdo tonə evardə beydəbe. Şəhr boştə bəqi dərostə bıə vəyu gəzinə hozı kardə bıəbe. ³* Az məsəme taxto jıqo votə qıləy barzə sədo: «İmeha, çe Xıdo məskən insonon arədəy. Xıdo İştən deyəvon ivirədə jimən bəkarde. Əvon Çəy xəlğ bəben, Xıdo çəvon Xıdo bəbe, deyəvon bəjiye. ⁴* Xıdo çəvon çəşə arson həmməy bəmole. Həni marde nıbəbe. Yas, nolə iyən doj həni hiç əbini, çumçiko sıftənə çiyon dəvardin şin». ⁵ Taxtədə Nıştəkəsi votışe: «İmeha, Az har çiy tojədən soxteydəm». İjən votışe: «Bıvıvıst, çumçiko in sıxanon etiboynin iyən həğiğın!» ⁶* Əy votışe bəmi: «Təmom be! Azim Alfa iyən Omeqa, Sıftə iyən Oxoy. Az jimoni ovi səvono bə təşiqətəkəsi həvoy ov bədom. ⁷* Gəlib oməkəs imoni irs bəste: “Az boəy Xıdo bəbem, əv isə Bomı zoə bəbe”. ⁸ Tarsəkəson, beimonon, ləinon, gəttolon, beəxloğon, sehrbozon, bıtpərəston iyən duyəvojon həmməy aqibət isə de otəşi iyən qoqurdi sutə qolədə bəbe. Im dıminə mardeye».

Tojə Yerusəlim

⁹ Çəyo de haft bəlo pur haft qılə tos qətə haft qılə mələki qıləyni oməy, demı qəp jəşe, votışe: «Boy, az bəti çe Pəsəvə jen bıəninə vəyu nişo bıkəm». ¹⁰* Əy de Rufi vositə mını bardışe bə qıləy barzə bandi sə. Çəyo nişo kardışe bəmi osmono, Xıdo tonə evardə bıə mığəddəsə şəhr Yerusəlim. ¹¹ Əv Xıdo ehtişomiku şəvəx jəydəbe. Çəvrəy ruşnə ən gıymətine sığ bıə bənə billurə yaşəmə sıği viriskə jəydəbe. ¹²* Çəvrəy dıjdə iyən bılındə divon iyən donzə dərvozə hestışbe. Dərvozonədə donzə qılə mələk mandəbe. Dərvozon səpe İsraili donzə gəbilə nomon nıvıstə bıəbe. ¹³ Şərg tərəfədə seqlə dərvozə, şimal tərəfədə seqlə dərvozə, cənub tərəfədə seqlə dərvozə iyən gərb

*21:1 Yeş.65:17; 66:22; 2Pet.3:13

*21:2 Yeş.52:1; 61:10; Vəhy 3:12

*21:3 Lev.26:11,12; Yez.37:27

*21:4 Yeş.25:8; 65:19

*21:6 Yeş.55:1

*21:7 2Şəm.7:14; Zəb.89:26-27

*21:10-11 Yez.40:2

*21:12-13 Yez.48:30-34

tərəfədə seqlə dərvoza hestbe. ¹⁴ Şəhri divo donzə bınəçə səpebe, iyən çe Pəsəvə Donzə həvari nomon çı bınəçon səpe nıvıştə bıəbin.

¹⁵ *Demı qəp jə mələki dastədə şəhri, çəy dərvozon iyən divon pamyeyro qıləy ğızılə ləvo hestbe. ¹⁶ Şəhr çoquli formədəbe iyən çəvrəy dırozi bəçəvrəy nıvəy bərobərbe. Mələki pamuşe de ləvo şəhr: çəvrəy dırozi, nıvəy iyən bılndi 12 000 stadi^d be. ¹⁷ Əy pamuşe şəhri divo: çəy ğalini de insoni pamyə sadı çılı ço qulac^e be, kom ki mələki oko doəşbe. ¹⁸ *Divo de yaşəmə sıği, şəhr isə bənə şişə viriskə jə de xalisə ğızılı peqətə bıəbe. ¹⁹ Şəhri divo bınəçə de har curə ğıymətinə sığon dərostə bıə – iminə bınəçə de yaşəmə sıği, dıminəni de kavuyə yaquti, seminəni de sardoniksi, çominəni de zumrudi, ²⁰ pencminəni de dəmarinə sardoniksi, şəşminəni de sıə sardoniksi, haftminəni de zardə yaquti, həştminəni de berili, nəvminəni de topazi, daminəni de zəbərcədi, yonzəminəni de firuzə, donzəminəni de ametisti. ²¹ Donzə dərvoza donzə qılə mırvaribe, har qıləyni qıləy mırvariyo soxtə bıəbe. Şəhri əsosə kuçə xalisə ğızılbe, bənə şişə viriskə jəydəbe.

²² Az şəhrədə məbəd nıvındıme, oxo çəvrəy məbəd Ğudrətinə Rəbbə Xıdo iyən Pəsəvə İştəne. ²³ *Şəhri ruşnə kardeyro nə bə həşi, nə bə ovşumi ehtiyoci nişe, çumçiko Xıdo ehtişom əyo ruşnə kardeydə, Pəsəvə çəvrəy çoy. ²⁴ *Milləton çəy ruşnədə bənəven, dınyo podşon ıştə cəh-cəloli əyo bəvarden. ²⁵ *Çəvrəy dərvozon ruji dırozi hiç bastə nıbəben, oxo əyo şəv əbini. ²⁶ Milləton cəh-cəlöl iyən izzət əyo vardə bəbe. ²⁷ *Hiç qıləy mırdolə çiy, ləinəti kardəkəs iyən duyəvojəti kardəkəs əslo dənibəşe əyo. Əncəx çe Pəsəvə Jimoni Kitobədə nom bıəkəson əyo dəbəşen.

22

Jimoni ovi ru

¹ *Mələki nişo doşe bəmı bənə billuri viriski jə jimoni ovi ru. In ru Xıdo iyən Pəsəvə taxto beşeydəbe ² *iyən şəhri əsosə kuçə miyono ru beydəbe. Çe ruy har dı tərəfədə donzə curə mivə vardə jimoni do hestbe. Ə do sor donzə manq mivə vardeydə. Çəy livon bə milləton bo şifo doye. ³ *Həni lənətmandə hiçiy əbini. Çe Xıdo iyən Pəsəvə taxt əyo bəbe iyən Çəy xıdmətəvonon Bəy ibodət bəkarden. ⁴ Əvon Çəy dimi

***21:15** Yez.40:3

^d**21:16** 12 000 stadi – təxminən 2 200 kilometr.

^e**21:17** Sadı çılı ço qulac – təxminən 65 metr.

***21:18-21** Yeş.54:11-12

***21:23** Yeş.60:19-20

***21:24** Yeş.60:3

***21:25-26** Yeş.60:11

***21:27** Yeş.52:1; Yez.44:9

***22:1** Yez.47:1; Zək.14:8

***22:2** Ofə.2:9

***22:3** Zək.14:11

bəvinden, çəvon təvilonədə Çəy nom bəbe. ⁵*Həni şəv nıbəbe, hiç kəsi ehtiyoci əbını nə bə çoy, nəən bə həşi ruşnə, çumçiko Rəbbə Xıdo boəvon ruşnə bəbe. Əvon zol podşoəti bəkarden.

İsa omeydə

⁶ Mələki votışe bəmi: «In sıxanon etiboynin iyən həğiğın. Peyğəmbəron rufon idorə kardə Rəbbə Xıdo İştə mələki vığandışe ki, bı nezoni bəninə hodison Bəştə xıdmətəvonon nişo bıkə». ⁷ İsa voteydə: «İmeha, Az rəyrə omeydəm! Çı baxtəvərə bı kitobi peyğəmbərəti sıxanon rioyət kardəkəs!»

⁸ Az Yəhya imoni məsəmə iyən vindime. İmoni məsəədə iyən vindəədə eqnim bə imoni bəmi nişo kardə mələki pobon ki, səcdə bıkəm bəy. ⁹ Əmma əy votışe bəmi: «Ne, imi məkə! Azən bənə tı iyən bənə ıştı peyğəmbərə boon iyən bı kitobi sıxanon rioyət kardəkəson bə ico çe Xıdo xıdmətəvonim. Bə Xıdo səcdə bıkə!» ¹⁰ İjən votışe bəmi: «Bı tumari peyğəmbərəti sıxanon mihi məjən, niyo məkə! Oxo vaxt həni neze. ¹¹*Nohəxəti kardəkəs bıdə həniyən nohəxəti bıkə. Mırdoləti kardəkəs həniyən mırdoləti bıkə. Saleh bıkəs isə bıdə həniyən salehə koon bıkə. Mığəddəs bıkəs həniyən mığəddəs bibu».

¹²*İsa voteydə: «İmeha, rəyrə omeydəm. Çımı doəninə mıkofot Bəmıkuy iyən bə har kəsi çəy əməli əvəzi bədom. ¹³*Azim Alfa iyən Omeqa, İminəni iyən Oxonəni, Sıftə iyən Oxoy!»

¹⁴*Çı baxtəvərin ıştə liboson şıştə pok kardəkəson! Çəvon jimoni doy mivə hardeyro icozə bəbeşone, əvon şəhri dərvozonku bə dılə dəbəşen. ¹⁵ Bənə sıpə mırdol bıkəson, sehrbozon, beəxloğon, gəttolon, bıtpərəston iyən duyəvojəti piyəkəson iyən duyəvojəti kardəkəson əyo dəşe əzinin.

¹⁶*İjən voteydə: «Az İsa İştə mələki vığandıme ki, bə imoniyə icmon aid bıə ın şəhodəti bəşmə bırosnı. Az Davudi Rəğ-rişə iyən Nəsıl, ruşinə Rujobə Astovəm».

¹⁷*Ruf iyən vəyu voteydə: «Boy!» Bıdə məsəkəsən bıvoti: «Boy!» Bıdə təşiqətəkəs bo, piyəkəs həvoy peqəti jimoni ovi.

¹⁸*Az ın kitobi peyğəmbərəti sıxanon məsə har kəsi xəbədo kardeydəm: harki bımon jıçiy əlovə bıko, Xıdoən bəy bı kitobədə nıvıştə bıə bəlon bədo. ¹⁹ Harki çı kitobi peyğəmbərəti sıxanonədə jıçiy peqəto, Xıdoən bı kitobədə nıvıştə bıə jimoni doyo iyən mığəddəsə şəhro bəy rəsə baxşə pebəqəte.

²⁰ Bımon şəhodət kardəkəs voteydə: «Bəle, rəyrə omeydəm!» Amin. Boy, ya Rəbb

*22:5 Yeş.60:19; Dan.7:18

*22:11 Dan.12:10

*22:12 Zəb.28:4; Yeş.40:10; 62:11; Yer.17:10

*22:13 Yeş.44:6; 48:12; Vəhy 1:8,17; 2:8

*22:14 Ofə.2:9; 3:22

*22:16 Yeş.11:1,10

*22:17 Yeş.55:1

*22:18-19 Ğanun.4:2; 12:32

Ísa!

²¹ Røbb Ísa lutf de har kəsi bíbu! Amin.